Uusitalo Laura, Kallio Matias, Kytölä Tapio, Hörman Ari

25.2.2025

Maatalous- ja kalastusneuvoston 24.2.2025 neuvostoraportti

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 24.2.2025

Maatalous- ja kalastusneuvosto järjestettiin Brysselissä 24.2.2025. Kokouksessa Suomea edusti maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Maatalouskomissaari Hansen esitteli muiden asioiden alla komission 19.2.2025 julkaiseman maatalous- ja elintarvikevision, joka on avainasemassa viitoittamassa komission työtä tällä sektorilla. Jäsenvaltiot ottivat vision lähtökohtaisesti hyvin positiivisesti vastaan. Jäsenvaltiot nostivat visiosta kannatettavina asioina esiin mm. sukupolvenvaihdosten edistämisen, ruokaturvan takaamisen, kilpailukyvyn edistämisen, maaseudun kehittämisen ja alueellisten erityispiirteiden huomioimisen. Monet jäsenvaltiot painottivat sitä, että on tärkeää taata vahva ja erillinen yhteinen maatalouspolitiikka (YMP), jolla on oma budjetti. Rahoituksen pitää olla riittävä suhteessa tavoitteisiin. YMP:ssä pitää olla jatkossakin kaksi pilaria: toinen suorille tuille ja toinen maaseudun kehittämiselle. Tarkempi keskustelu visiosta käydään maaliskuun maatalous- ja kalastusneuvostossa.

Neuvosto keskusteli myös maaseutuvaikutusten arvioinnista. Jäsenvaltiot pitivät maaseutuvaikutusten arviointia hyvänä toimintatapana, jota pitäisi edistää. Arviointi parantaa politiikkojen vaikutusta ja toimivuutta. Monet jäsenvaltiot totesivat, että maaseutuvaikutusten arviointi on täytäntöönpantava kaikessa lainsäädännössä, ei vain maatalouspolitiikassa. Arviointi pitää kuitenkin tehdä niin, että se ei aiheuta liiallista byrokratiaa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon jäsenvaltioiden erityispiirteet. Maaseutu ja sen asukkaat sekä kaikki sidosryhmät pitää ottaa mukaan prosessiin. On tärkeää jakaa hyviä käytänteitä jäsenvaltioiden välillä. Jäsenvaltiot totesivat, että pelkästään YMP ei riitä maaseutualueiden kehittämiseen, vaan tarvitaan myös muita politiikoita ja niiden rahoitusta. Nämä toimet tulee koordinoida hyvin.

Maatalouskomissaari kertoi jäsenvaltioille maatalouden markkinatilanteen olevan kohtalaisen vakaa, mutta geopoliittinen tilanne luo epävarmuutta. Muuttuvat sääolosuhteet, eläintaudit sekä eri tuotantosuuntien alueelliset huolet nousivat esiin keskustelussa. Jäsenvaltiot korostivat Ukrainan tukemisen merkitystä. Valtaosa jäsenvaltioista piti lisäpakotteiden asettamisen Venäjän ja Valko-Venäjän elintarvikkeille ja lannoitteille tervetulleena, mutta huolia kuului pakotteiden vaikutuksesta lannoitteiden hintoihin. EU:n toimia lannoitteita koskevien turvaverkkojen, tuonnin ja tuotannon vahvistamiseksi toivottiin.

Lisäksi neuvoston muissa asioissa Saksa esitteli 18.1.2025 järjestetyn

vuoden 2025 GFFA-maatalousministerien konferenssin tulokset ja Slovakia kertoi huolensa metsästyskoirien hyvinvoinnista liittyen asetusehdotukseen koirien ja kissojen hyvinvoinnista.

Seuraava maatalous- ja kalastusneuvosto järjestetään 24.3.2025 Brysselissä.

1. Esityslistan hyväksyminen (6151/25)

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 6151/25 mukaisena.

2. A-kohtien hyväksyminen

Muiden kuin lainsäädäntökohtien luettelo (6306/25)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 6306/25 mukaisesti.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Markkinatilanne erityisesti Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyksen jälkeen (6342/25) (Kallio)
Komission ja jäsenvaltioiden tiedotusasia
Keskustelu

Maatalouskomissaari Christophe Hansen kertoi maatalousmarkkinoiden tilanteen olevan kohtalaisen vakaa. Hintainflaatio on tasaantunut, tuotantokustannukset laskeneet, mutta maataloustuotteiden hinnat pysyneet hyvällä tasolla. Vaihtelevat sääolosuhteet haastavat kuitenkin viljelijöitä. Komissio on antanut tukea usealle jäsenvaltiolle maatalousvarauksesta ja tutkinnassa on vielä muutamia lisäpyyntöjä tuelle. Lannoitteiden tuotanto EU:ssa on alkanut elpyä. Hinnat ovat pysyneet toistaiseksi vakaina, vaikka energian hinnoissa on ollut viime aikoina nousua. Komissio arvioi koko ajan lannoitemarkkinoiden tilannetta suhteessa valmisteilla oleviin Venäjän ja Valko-Venäjän lisätulleihin.

Maatalouskomissaari avasi sektorikohtaista markkinatilannetta. Viljan ja öljysiementen hinnat ovat nousseet viime vuodesta. Vehnäntuotannossa EU:n satotaso on jäänyt pitkäaikaisesta keskiarvosta. Globaalisti tilanne on myös hankala, sääolosuhteet Venäjälläkin ovat olleet heikot. Sokerin hinnat ovat laskeneet, mutta hinnat ovat edelleen pitkäaikaista tasoa korkeammalla. Maitosektorin tilanne on viime kuukausina parantunut ja vienti vetää hyvin. Naudanlihan hinnat ovat historiallisen korkealla. Tuotanto on kasvanut, kysyntä ollut vahvaa sisäisesti ja ulkoisesti. Eläinten saatavuudessa ongelmia johtuen nautojen määrän rakenteellisesta vähentämisestä ja eläintaudeista. Sianlihan hintatilanne on hyvä verrattuna viime vuoteen, mutta vienti hieman laskussa. Siipikarjan tuotanto ja vienti ovat kasvussa. Kananmunien hinnat ovat nousussa ja tuonti kasvussa.

Puheenjohtaja piti maatalousmarkkinoiden tilanteen aktiivista seuraamista tärkeänä ja mainitsi sianlihan viennin laskun huolestuttavaksi asiaksi.

Jäsenvaltiot pitivät säännönmukaisen markkinatiedon jakamista ja siitä keskustelemista tärkeänä. Moni jäsenvaltio nosti esille huolet ja riskit eläintautien (afrikkalainen sikarutto, suu- ja sorkkatauti, sinikielitauti) leviämisestä, missä EU:n koordinoidut toimet nähtiin tärkeänä tautien rajat ylittävyyden luonteen vuoksi. Muistutettiin myös eläinten hyvinvoinnin merkityksestä ehkäisevänä tekijänä tältä osin.

Suomi kertoi maatalouden markkinatilanteen olevan Suomessa pääosin vakaa. Naudanliha- ja maitosektori ovat kuitenkin kärsineet haastavasta tilanteesta jo useita vuosia. Kotieläintuotannon pitkän aikavälin kannattavuuteen tarvitaan keinoja tulevaisuudessa, esimerkiksi maatalouden ja ruoan vision mainitseman kotieläintuotannon strategian osana. Suomessa peltokasvisektorilla suurin osa viljoista kylvetään vasta keväällä. Myös syysviljojen talvehtiminen vaikuttaa satonäkymiin, mutta mahdolliset

talvituhot voidaan arvioida vasta keväällä lumien sulamisen jälkeen.

Muutama jäsenvaltio toi esille viinisektorin ongelmia ja toivoi korkean tason viinityöryhmän suositusten nopeaa toimeenpanoa. Myös hunajasektorin vaikeuksista kerrottiin. Kuultiin huolia kananmunien tuonnin lisääntymisestä. Toivottiin komissiolta lisätoimia mm. vihannestuotannon kilpailukyvyn ja tuotantovalikoiman vahvistamiseksi sekä uusien teknologioiden kehittämiseksi. Eräs jäsenvaltio kertoi hurrikaaniin verrattavista myrskytuhoista, jotka ovat aiheuttaneet jopa yli 20 000 hehtaarin vahingot, ja joilla on pitkän aikavälin vaikutuksia ruoantuotannon toimintaedellytyksiin ko. maassa. Monet muutkin jäsenvaltiot kertoivat luonnonolosuhteiden aiheuttamista vaikeuksista. Muutama jäsenvaltio vetosi maatalousreservin käyttöön tai kiitti saamastaan tuesta siitä. Eräs jäsenvaltio toivoi kevään yksinkertaistamispakettiin kansallista lisäjoustoa maatalousreservin käyttöön.

Suomen tavoin moni muukin jäsenvaltio huomioi puheenvuorossaan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen kolmannen vuosipäivän. Korostettiin EU:n yhtenäisyyden merkitystä. Jäsenvaltiot korostivat Ukrainan tukemisen merkitystä. Suomi piti monen muun jäsenvaltion tavoin tärkeänä, että **EU jatkaa johdonmukaisesti Ukrainan tukemista** myös kaupan keinoin ja nopeaa etenemistä pitkäaikaista kauppajärjestelyä koskevissa neuvotteluissa Ukrainan kanssa. Ukrainan rajavaltiot pitivät sen sijaan esillä EU:n oman tuotannon suojaamista kyseisissä neuvotteluissa, vaikka nekin toivoivat selkeää kauppasopimusta. Eräs näistä jäsenvaltiosta korosti erikseen, että nousseita tuontimääriä on tarkasteltava uudelleen ja EU:n ja Ukrainan välistä kauppasopimusta muokattava tältä osin. Melko moni jäsenvaltio muistutti siitä, että EU:n ja Ukrainan välisessä kaupassa on oltava vastavuoroiset säännöt.

Suomi kannatti ehdotusta tuontitullien nostamisesta **venäläisille ja valkovenäläisille elintarvikkeille ja lannoitteille**, ja oli valmis laajentamaan ehdotuksen tuoteluetteloa kalastusalan tuotteisiin. Eräs jäsenvaltio muistutti myös Venäjän harjoittamasta ylikalastuksesta Itämerellä. **Valtaosa jäsenvaltioista** piti lisäpakotteiden asettamisen Venäjälle ja Valko-Venäjälle tervetulleena, mutta huolia kuului pakotteiden vaikutuksesta lannoitteiden hintoihin. Painotettiin yleisesti EU:n oman lannoitetuotannon ja kierrätyslannoitteiden tuotannon vahvistamista. Tuotiin esille RENURE-lannoitteet vaihtoehtoina tältä osin. Muutama jäsenvaltio muistutti siitä, että ostamalla lannoitteita Venäjältä rahoitetaan Venäjän sotakassaa. Pari jäsenvaltiota taas suhtautui lannoitteiden lisätulleihin kriittisesti. Yleisesti komissiolta peräänkuulutettiin tasapainottavia toimia, mikäli lannoitteiden hinnat lähtevät pakotteiden myötä nousuun. Suomi piti tärkeänä, että komissio seuraa hintojen kehitystä tarkasti ja ryhtyy tarvittaessa toimiin tilanteen vakauttamiseksi. Lannoitteet ovat tärkeä tuotantopanos, jonka saatavuus on turvattava. Olisi tärkeää löytää keinoja tuontiriippuvuuden vähentämiseksi, ja yhtenä keinona voitaisiin tarkastella kivennäislannoitteille vaihtoehtoisten lannoitteiden tuotannon edistämistä. Eräs jäsenvaltio kysyi, miten hiilirajamekanismin vaikutuksia on arvioitu suhteessa pakotteisiin.

Suomen tavoin moni jäsenvaltio viittasi puheenvuorossaan vaikeaan geopoliittisen tilanteeseen, kuten Yhdysvaltojen uuden hallinnon ja Kiinan polkumyynti- ja tasoitustullitutkintojen vaikutuksiin maatalouden markkinatilanteeseen, joita komission toivottiin seuraavan tarkasti. Huolet Mercosur-sopimuksen vaikutuksista EU:n maataloustuotantoon nousivat muutaman jäsenvaltion puheenvuorossa.

Komissio vetosi jäsenvaltioihin sellaisten yhteisten toimien puolesta, joiden myötä Venäjän sodankäyntikyky heikkenee ja riippuvuus siitä vähene viitaten lannoitetulleihin. Komissio on sitoutunut vahvistamaan EU:n omaa tuotantoa ja turvaverkkoja lannoitteiden saatavuuden parantamiseksi. Komissio jatkaa neuvotteluja EU:n ja Ukrainan välisen DCFTA-sopimuksen loppuunsaattamiseksi kesäkuuhun mennessä. Komissio harkitsee toimenpiteitä koskien korkean tason viinityöryhmän päätelmiä. Niitä koskeva ehdotus tullee maalis-huhtikuun vaihteessa. Geopoliittinen ja kansainvälinen paine on suuri, johon on viitattu myös maatalouden visiossa. Maatalousreservin osalta komissio kertoi valmistelevansa tällä hetkellä viittä tukipäätöstä jäsenvaltioille ja arvioivansa jäsenvaltioiden toimittamia lisätietoja.

Puheenjohtaja kertaili jäsenvaltioiden keskustelua ja totesi Ukrainan rajavaltioiden toimittaneen komissiolle kirjeen EU:n ja Ukrainan välisestä kaupasta, johon se toivoi komission perehtyvän huolella. Puheenjohtajan mukaan on tärkeä seurata myös USA:n harjoittaman kauppapolitiikan kehitystä maatalouden osalta.

4. Maaseutuvaikutusten arvioinnin periaatteen täytäntöönpano (5902/25) (Uusitalo)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia
Keskustelu

Puheenjohtajavaltio totesi, että maaseutuvaikutusten arviointi tarkoittaa sitä, että arvioidaan EU-lainsäädännön vaikutukset maaseutualueille. Komissio on sitoutunut maaseutuvaikutusten arviointimekanismiin, mutta prosessi ei ole vielä täysin onnistunut. Voidaan tehdä enemmän sen täytäntöönpanemiseksi. Jäsenvaltioilta haluttiin kuulla, miten maaseutuvaikutusten arvioinnin täytäntöönpanoa voitaisiin parantaa sekä kuulla jäsenvaltioiden onnistumisia aiheessa. Puola järjestää kaudellaan 8.-10.5.2025 maaseutukonferenssin.

Puheenjohtajavaltio oli esittänyt ministereille seuraavat kysymykset:

1. Olisiko maaseutuvaikutusten arviointimekanismia parannettava, ja jos olisi, miten? Esittäkää maaseutuvaikutusten arviointia koskevat suosituksenne/ehdotuksenne/päätelmänne, jotka olisi toimitettava Euroopan komissiolle, erityisesti kun tavoitteena on lisätä maaseutuvaikutusten arvioinnin täytäntöönpanon vaikuttavuutta EU:n tasolla.

2. Miten maaseudun kehittäminen voidaan sisällyttää paremmin muihin EU:n strategioihin, toimintapolitiikkoihin ja rahastoihin kuin YMP:hen, jotta voidaan lisätä niiden todellista vaikutusta yhteenkuuluvuuteen ja vähentää kaupunkien ja maaseudun kehityseroja? Antakaa esimerkkejä tämän alan hyvistä käytännöistä, joita sovelletaan paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

Maatalouskomissaari Hansen totesi, että EU:n, kansallisen ja alueellisen tason täytyy yhdessä puuttua maaseutualueiden haasteisiin. Komissio on sitoutunut maaseutuvaikutusten arvioinnin periaatteeseen. Maatalouden tulevaisuus on riippuvainen elinvoimaisista maaseutu- ja rannikkoalueista. EU tekee oman osansa, mutta ei pysty tekemään kaikkea ja kansallinen sekä paikallis-aluetaso on hyvin tärkeä. Jotta maaseutuvaikutusten arviointi toimii, se pitää täytäntöönpanna kaikilla tasoilla. Komissaari totesi odottavansa jäsenvaltioilta esimerkkejä hyvistä käytännöistä. Komissio pohtii, miten maaseutuvaikutusten arviointia voitaisiin parantaa siitä, kun sen täytäntöönpano alkoi vuonna 2021. Komissaari kertoi keskustelevansa tämän neuvoston keskustelun jälkeen aiheesta komission varapuheenjohtaja Fitton kanssa. Lisäksi pitää parantaa tiedonsaantia ja koordinaatiota.

Komissaari vastasi toiseen kysymykseen siitä, miten periaatetta voidaan integroida EU-politiikkoihin paremmin yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) lisäksi, että YMP:ssä ei voida tehdä kaikkea ja muutkin politiikan alat tarvitaan mukaan. Komissio julkaisi myös juuri tiedonannon tulevista monivuotisista rahoituskehyksistä. On tärkeää keskustella maaseutualueiden tukemisen uuden näkökulman vaikutuksista ja komissio odotti tähän kommentteja ministereiltä. Synergioita pitää parantaa. Maaseutualueiden tukemisessa pitää keskittyä infrastruktuuriin, peruspalveluihin, paikallistalouden kehittämiseen ja yhteisöjen mukaanottoon. EU-tason lisäksi kansallisella tasolla on tärkeä rooli synergioiden edistämisessä. Komissio haluaa jatkaa vuoropuhelua aiheesta jäsenvaltioiden kanssa.

Jäsenvaltiot pitivät maaseutuvaikutusten arviointia hyvänä toimintatapana, jota pitäisi edistää. Arviointi parantaa politiikkojen vaikutusta ja toimivuutta. Monet jäsenvaltiot totesivat, että maaseutuvaikutusten arviointi on täytäntöönpantava kaikessa lainsäädännössä, ei vain maatalouspolitiikassa. Maaseutuvaikutusten arviointi pitää kuitenkin tehdä niin, että se ei aiheuta liiallista byrokratiaa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon jäsenvaltioiden erityispiirteet. Maaseutu ja sen asukkaat sekä kaikki sidosryhmät pitää ottaa mukaan prosessiin, jotta saadaan parhaat tulokset. Lisäksi pitää olla käytettävissä riittävästi dataa. On tärkeää jakaa hyviä käytänteitä jäsenvaltioiden välillä.

Jäsenvaltiot totesivat, että pelkästään YMP ei riitä maaseutualueiden kehittämiseen, vaan tarvitaan myös muita politiikoita ja rahoitusta. Nämä toimet tulee koordinoida hyvin. Synergiat ja täydentävyys ovat keskeisiä asioita. Samalla maaseudun kehittäminen tulee säilyttää tärkeässä roolissa YMP:ssä ja erillisessä II pilarissa.

Monet jäsenvaltiot ottivat puheenvuoroissaan esiin maaseutualueiden haasteita, kuten väestökato, väestön ikääntyminen ja investointien vähyys. Tarvitaan palveluita, koulutusta, digitalisaation kehittämistä ja investointeja. Maaseutualueiden houkuttelevuutta pitää edistää, jotta etenkin nuoret haluavat jäädä sinne. Moni jäsenvaltio mainitsi LEADER-ohjelman tärkeänä alhaalta-ylös-toimintatapana, jolla on iso merkitys maaseudun kehittämisessä.

Suomi totesi, että maaseutuvaikutusten arviointi pitäisi ottaa konkreettisesti käyttöön kaikilla komission pääosastoilla. Kun maaseutuvaikutusten arviointi tehdään järjestelmällisesti kaikesta merkittävästä EU-lainsäädännöstä ja hankkeista, pystytään todennäköisesti tekemään maaseutualueiden kannalta parempaa lainsäädäntöä. Maaseutualueita koskevan päätöksenteon tulee perustua tietoon. Perusteellisilla maaseutuvaikutusten arvioinnilla ja vaikuttavuusanalyyseillä saamme sitä. Maaseutuvaikutusten arviointi tulee tehdä ajoissa ja siihen täytyy varata riittävästi aikaa. Arviointi pitää tehdä aidosti osallistaen ja määritellä arvioinnille vastuuhenkilöt.

Suomi totesi, että Suomessa maaseuturahaston toimenpiteiden tulokset maatalouden ulkopuolisessa maaseudun kehittämisessä ovat erittäin hyviä. On saatu aikaan uusia työpaikkoja ja yrityksiä maaseudulle, kriittisen infran parantamista vesihuollossa ja laajakaistayhteyksissä sekä vahvaa Leader-toimintaa. YMP:n maaseuturahasto on Suomessa tärkein rahasto maaseudun kehittämisessä. Suomi ei saa esimerkiksi koheesiorahaston rahoitusta. Siksi jatkossakin maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimenpiteiden tulee muodostaa johdonmukainen kokonaisuus saman strategiasuunnitelman alla. Johdonmukaisuutta eri rahastojen ja ohjelmien välillä voidaan parantaa valtavirtaistamalla maaseutuvaikutusten arviointia ja edellyttämällä sitä jokaiselta komission pääosastolta. Eri rahastojen yhteensovitusta on syytä vahvistaa jäsenvaltiokohtaisesti ja alueellisesti eri ohjelmien valmistelussa ja toimeenpanossa.

Maatalouskomissaari Hansen totesi, että on paljon voitettavaa, kun kehitetään maaseutualueita houkuttelevimmiksi ja elävimmiksi. Jäsenvaltiot nostivat esiin infrastruktuurin tärkeyden ja sen, että väestö pysyy maaseudulla. Keskustelussa ei ollut yhteisymmärrystä siitä, pitäisikö maaseutuvaikutusten arvioinnin olla pakollista vai ei, mutta se täytyy pitää mielessä. Keskustelussa oli yhteisymmärrys siitä, että tarvitaan synergioita ja täydentävyyttä eri politiikoiden välillä maaseudun kehittämiseksi. EU:n kansallisen ja alueellisen tason toimet on virtaviivaistettava, jotta politiikka olisi mahdollisimman tehokasta. Moni myös mainitsi, että tarvitaan vahva YMP ja sen II pilari, jonka kautta tuetaan maaseudun kehittämistä. Komissaari kertoi noteeranneensa tämän ja vie viestiä kollegoilleen.

Puheenjohtajavaltio totesi, että pitäisi pitää parempaa huolta ruokaturvasta. Ilman elinvoimaista maaseutua ei ole elintarviketuotantoa EU:ssa. Puheenjohtaja oli tyytyväinen, että kaikki jäsenvaltiot tukivat maaseutuvaikutusten arvioinnin laajempaa käyttöä. Maaseudun kehittämisen pitäisi olla horisontaalinen prioriteetti kaikilla politiikanalueilla ja rahastoissa. Synergiat ja täydentävyys ovat tärkeitä. Puheenjohtaja kiitti jäsenvaltioita esityksistään maaseutuvaikutusten arvioinnista.

5. Muut asiat

a) Tiedonanto maatalous- ja elintarvikevisiosta (6385/25) (Uusitalo)
Komissio esittelee

Maatalouskomissaari Hansen esitteli lyhyesti komission 19.2.2025 julkaiseman maatalous- ja elintarvikevision, joka on avainasemassa viitoittamassa komission työtä tällä sektorilla. Vision tarkoituksena on antaa tulevaisuusnäkymiä maatalous- ja ruokasektorille ja tunnistaa sen strateginen merkitys. EU:n maanviljelijät tarvitsevat selkeän poliittisen narratiivin, jolla kannustetaan heitä jatkamaan viljelyä. On tärkeää saada houkuteltua uusia viljelijöitä sektorille. Komissio haluaa toimia viljelijöiden kanssa ja että he ovat osa ratkaisua, eivät ongelmaa.

Komissio haluaa käydä jatkuvaa vuoropuhelua. On hyvä, että neuvosto käy yksityiskohtaisemman keskustelun uudesta visiosta maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.3.2025.

Maanviljely Euroopassa on hyvin monimuotoista ja se on yksi sen isoimmista vahvuuksista. Siksi ei voi olla yhden koon ratkaisua haasteisiin, vaan tarvitaan räätälöimistä ja alueelliset erot pitää ottaa huomioon.

Visio esittelee neljä painopistealuetta maatalous- ja ruokasektorille. Ne ovat 1) sektorin vetovoimaisuuden edistäminen, 2) kilpailukykyinen ja kriisinkestävä sektori globaalien haasteiden edessä, 3) Tulevaisuussuuntautunut maatalous- ja ruokasektori, joka on sopusoinnussa luonnon kanssa sekä 4) Arvostetaan ruokaa ja edistetään oikeudenmukaisia elin- ja työoloja elinvoimaisilla maaseutualueilla.

Visio sisältää etenemissuunnitelman maatalouden ja ruoan tulevaisuudelle ja siinä esitellään komission mandaatin aikana tehtäviä toimia. Näitä ovat mm. ehdotukset seuraavaksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi sekä strategia sukupolvenvaihdoksista. Visiosta järjestetään konferenssi 8.5.2025.

Visiosta käytiin täysi pöydänympäryskierros. Kaikki **jäsenvaltiot** eivät vielä kommentoineet visiota syvemmin, sillä puheaikaa AOB-kohdassa oli vain 1 minuutti ja visiosta käydään syvempi keskustelu maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.3.2025.

Monet jäsenvaltiot painottivat sitä, että on tärkeää taata vahva ja erillinen yhteinen maatalouspolitiikka (YMP), jolla on oma budjetti. Rahoituksen pitää olla riittävä suhteessa tavoitteisiin. YMP:ssä pitää olla jatkossakin kaksi pilaria: toinen suorille tuille ja toinen maaseudun kehittämiselle. Politiikan pitää olla viljelijöille ennakoitavaa. Muutama jäsenvaltio otti myös esiin ulkoisen konvergenssin ja tukien tasaamisen. Unkari muistutti myös sen kaudella tehdyistä neuvoston päätelmistä yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta ja niiden ottamisesta huomioon.

Jäsenvaltiot ottivat vision lähtökohtaisesti hyvin positiivisesti vastaan. Visio on hyvä pohja jatkotyöskentelylle. Jäsenvaltiot nostivat visiosta kannatettavina asioina esiin mm. sukupolvenvaihdosten edistämisen, ruokaturvan takaamisen, kilpailukyvyn edistämisen, maaseudun kehittämisen ja alueellisten erityispiirteiden huomioimisen. Muutamat jäsenvaltiot myös totesivat, että on tärkeää saavuttaa asetetut ympäristö- ja ilmastotavoitteet. Välimeren jäsenvaltiot ottivat esiin tulevan vesiresilienssistrategian tärkeyden. Keskustelussa nousi esiin myös mm. kansainvälisen kaupan tasapuolinen pelikenttä ja peililausekkeiden käyttö. Lisäksi yksittäisinä mainintoina nousi esiin mm. elintarviketeollisuuden vähäiset painotukset visiossa, eläinten hyvinvoinnin kehittäminen sekä kotieläintuotannon tärkeys.

Monet jäsenvaltiot totesivat, että YMP tarvitsee yksinkertaistamista. Moni jäsenvaltio painotti, että maataloutta koskevat yksinkertaistamisehdotukset täytyy käsitellä maatalouden erityiskomiteassa.

Suomi totesi, että viljelijät tarvitsevat selkeää, vakaata ja ennustettavaa näkymää tulevaisuuteen. Ruokaturvan säilyttäminen on strateginen ja kriittinen kysymys, kuten presidentti Niinistönkin raportissa todetaan. Keskittyminen aktiivisen ruoan tuotannon edistämiseen on oikea lähtökohta. Tämä edellyttää vahvaa kehikkoa yhteiselle maatalouspolitiikalle, mm. vahvoja tuotantosidonnaisia tukia, investointitukia, eläinten hyvinvoinnin tukia sekä toimivia neuvontapalveluita, sillä nämä kaikki kohdistuvat aktiiviviljelijöihin. Maatalouden tulee olla osa ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisua myös tulevaisuudessa. Parempi tapa edistää näitä tavoitteita on tarjota tuottajille kannustimia ja palkkioita eikä pakottaa lainsäädännöllä. Nuorten viljelijöiden saaminen alalle on ehdoton edellytys maatalouden jatkuvuuden ja maaseutualueiden elinvoiman turvaamiseksi. Tämä edellyttää sekä nuoriin kohdistuvia tehokkaampia toimenpiteitä että politiikan tilatason yksinkertaistamista. On hyvä, että maaseutualueet ovat visiossa vahvasti esillä. Paras tapa elinvoimaisten maaseutualueiden säilyttämiseen on nykyisenlainen politiikkakehikko, jossa sekä maatalouden että maaseutualueiden toimenpiteet ovat johdonmukainen kokonaisuus nykyisenkaltaisen strategisen suunnitelman alla. Vision jatkotyössä on tärkeää ottaa huomioon koko ruokaketju alkutuotannosta elintarviketeollisuuden ja vähittäiskaupan kautta kuluttajiin. Siksi on hyvä, että myös kalataloussektorin kasvava merkitys on tunnistettu ja alalle laaditaan oma visio. Suomi piti myös hyvänä ajatusta eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön kehittämisestä sekä elintarvikkeiden alkuperä- ja tuotantotapamerkintöjen vahvistamisesta.

Komissaari Hansen kiitti jäsenvaltioita vision myönteisestä vastaanotosta. Muutama jäsenvaltio otti esiin, että alueelliset eroavaisuudet pitää ottaa huomioon. Moni jäsenvaltio myös nosti esiin

vesiresilienssin. Useat jäsenvaltiot myös kommentoivat monivuotisia rahoituskehyksiä ja on tärkeää ylläpitää tietty ennakoitavuus, sillä maataloussektorilla on pula investoinneista ja nuoret viljelijät eivät lähde alalle. Toivottavasti valtionpäänmiehet ovat rahoituskysymyksistä samaa mieltä maatalousministerien kanssa. Komissaari odottaa maaliskuun maatalous- ja kalastusneuvoston perusteellisempaa keskustelua aiheesta.

Puheenjohtajavaltio veti keskustelua yhteen, että vision vastaanotto oli myönteinen. Keskustelussa nousi esiin, että tuleva YMP:n tulisi keskittyä mm. ruokaturvaan, suvereniteettiin, maatalouden kilpailukykyyn, kestävyyden vahvistamiseen sekä maaseudun kehittämiseen. Lisäksi budjettikysymykset nousivat esiin ja se, että olisi pidettävä kiinni YMP:n kahdesta pilarista. Lisäksi keskustelussa nousi esiin YMP:n yksinkertaistaminen ja että siitä pitää keskustella tässä neuvostokokoonpanossa. Coreper II:ssa käydään keskustelut yksinkertaistamista koskevan foorumin osalta.

b) Vuoden 2025 maatalousministerien konferenssi maailman elintarvike- ja maatalousfoorumin yhteydessä (Berliini, 18. tammikuuta 2025) (6277/25) (Kytölä)
Saksan tiedotusasia

Berliinissä tammikuussa olleeseen konferenssiin osallistui 62 ministeriä eri puolilta maapalloa sekä 14 kansainvälisen järjestön korkeaa edustajaa. Teemana konferenssissa oli kestävä biotalous. Taustalla oli Brasilian G20 ryhmän biotalousaloite.

Julkilausumassaan ministerit priorisoivat ruokaturvaa ja korostivat resurssitehokkuutta, kun käytetään maataloudesta, metsistä ja vesistä peräisin olevaa biomassaa ja niiden sivutuotteita. Maailman elintarvikejärjestö FAO sai tehtäväkseen kehittää globaalin biotalouskumppanuuden, jota ministerit aikovat aktiivisesti edistää sen valmistuttua.

Ruotsi, Suomi, Kroatia, Italia ja Hollanti käyttivät puheenvuoron. Ruotsi korosti ilmastoa, kilpailukykyä, hallinnollisen taakan välttämistä ja yksinkertaistamista, kun komissio valmistelee uutta EU:n biotalousstrategia.

Suomi totesi odottavansa mielenkiinnolla komission ehdotusta uudesta biotalousstrategiasta. Suomi toivoi sen luovan pohjan kilpailukykyiselle, innovatiiviselle ja lisäarvoa tuottavalle biotaloussektorille, joka auttaa vähentämään riippuvuutta fossiilisista tuotteista sekä tarjoaa uusia työpaikkoja maaseudun väestölle ja lisätuloja viljelijöille.

Maatalouskomissaari Hansen kiitti ministerien ohella Saksaa hyvistä kokousjärjestelyistä. Hansen oli Berliinin vihreällä viikolla ensimmäistä kertaa, mutta lupasi tulla uudelleen ensi vuoden tammikuussa. Hän totesi EU:n olevan globaali johtaja kiertobiotaloudessa.

c) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)
Asetus koirien ja kissojen hyvinvoinnista: tarve käsitellä metsästyskoirien erityistilannetta (6393/25) (Hörman)
Slovakian tiedotusasia

Slovakian valtuuskunta esitteli neuvoston muissa asioissa huolensa metsästyskoirien hyvinvoinnista tausta-asiakirjan 6393/25 mukaisesti. Asiakohta käsiteltiin julkisena.

Slovakia totesi, että komission antama asetusehdotus koirien ja kissojen hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä on tärkeä edistysaskel näiden eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi koko EU:ssa. Asetusehdotuksella voidaan esimerkiksi puuttua lemmikkien laittomaan kauppaan. Slovakia nosti kuitenkin metsästyskoirien hyvinvointi- ja eläinsuojeluongelmat, varsinkin metsästyskoirien ja tiettyjen metsästyskoirarotujen kohtelun metsästyskauden tai näiden koirien käyttökunnon päättyessä. Slovakia korosti, että asetuksen koirien ja kissojen hyvinvoinnista pitäisi kannustaa jäsenmaiden hallituksia säätämään kansallisesti myös erityisesti metsästyskoirien ja metsästyskoirarotujen suojelusta. Lisäksi Slovakia huomautti, että lainsäädännön lisäksi tarvitaan lainsäädännön tehokasta toimeenpanoa

käytännössä sekä kokonaisvaltaisesti muitakin toimia, kuten yleistä valistusta.

Kolme jäsenvaltiota piti asiasta puheenvuoronsa, joissa kiitettiin tärkeän asian nostamisesta keskusteluun. Puheenvuoroissa korostettiin vastuullisuutta kaikkien koirien, mukaan lukien metsästyskoirien, hyvinvoinnista huolehtimisessa. Yhdessä puheenvuorossa huomautettiin, etteivät kansalliset säädökset tai käytännöt saa olla lievempiä kuin yhteiset EU-vaatimukset.

Komissaari Várhelyi totesi vastauspuheenvuorossaan, että Slovakian esiin nostama asia on huolestuttava ja komission kanta on selvä. Metsästyskoirien suojelun on oltava samalla tasolla kuin muidenkin koirien. Komission antama koirien ja kissojen hyvinvointia ja jäljitettävyyttä koskeva asetus perustuu parhaalle tieteelliselle arviolle, jonka Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen EFSA on antanut. Tässä arvioinnissa ei erotella metsästys- eikä muita koiria. Asetusehdotus ei kuitenkaan koske yksityisten henkilöiden pitämiä koiria ja tässä tarvitaan kansallista lainsäädäntöä. Komissio haluaa kuitenkin selvittää asiaa edelleen ja tavoite on parantaa eläinten hyvinvointia.

Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston saaneen tiedoksi esitetyn asian ja siitä käydyn keskustelun.

Suomen edustajat
Ministeri Essayah, ea. Mattila, Kaila, Uusitalo, MMM; Hirvonen, Valonen, Kallio, Hörman, Kytölä, Ratasvuori, Juhola, EUE

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain

Liitteet -

Viite -